БЕДНОСТТА В БЪЛГАРИЯ

ДАННИ, АНАЛИЗИ И КОМЕНТАРИ

Разрези на бедността

Образованието и заетостта като фактори за кривата на доходите и щастието в България

И.П.И

Институт за пазарна икономика

ICELAND LIECHTENSTEIN NORWAY

eea grants

БЕДНОСТТА В БЪЛГАРИЯ

ДАННИ, АНАЛИЗИ И КОМЕНТАРИ

Разрези на бедността

Крива на доходите и профил на бедността

Петър Ганев, старши икономист

И.П.И
Институт за пазарна икономика

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY
eea grants

Крива на доходите

- Използваме персоналните данни от изследването на доходите и условията на живот на НСИ (SILC);
- Отправни точки: 1) общ разполагаем нетен доход на домакинство и 2) еквивалентен размер на домакинството;
- Оценките на бедността са на индивидуално ниво и съответно се базират на общия разполагаем нетен доход на еквивалентна единица;
- Оценките са претеглени спрямо цялото население на страната.

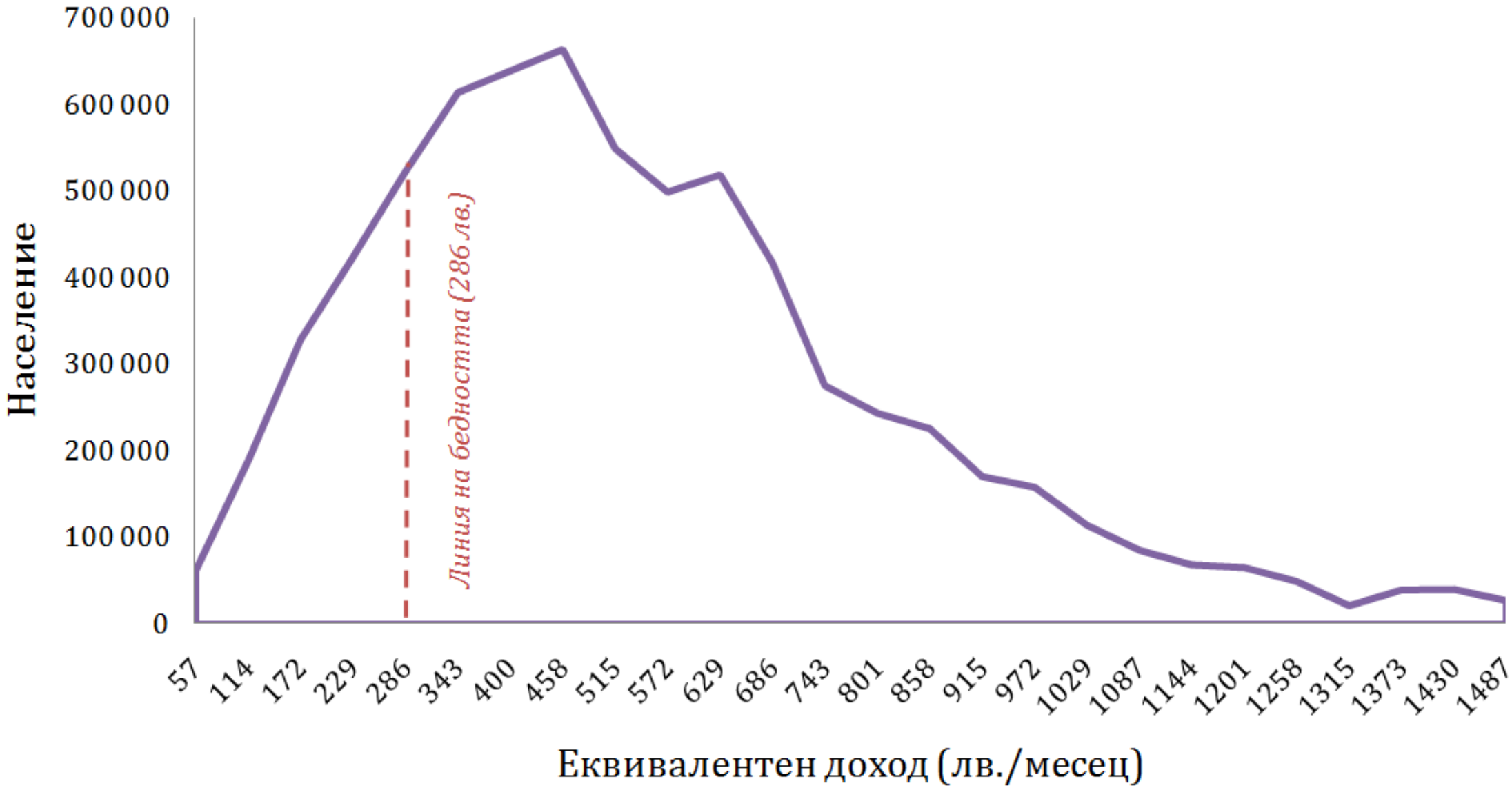
Население
700 000
600 000
500 000
400 000
300 000
200 000
100 000
0
Линия на бедността (286 лв.)
57
114
172
229
286
343
400
458
515
572
629
686
743
801
858
915
972
1029
1087
1144
1201
1258
1315
1373
1430
1487
Еквивалентен доход (лв./месец)

И.П.И
Институт за пазарна икономика
eea grants

КРИВА НА ДОХОДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

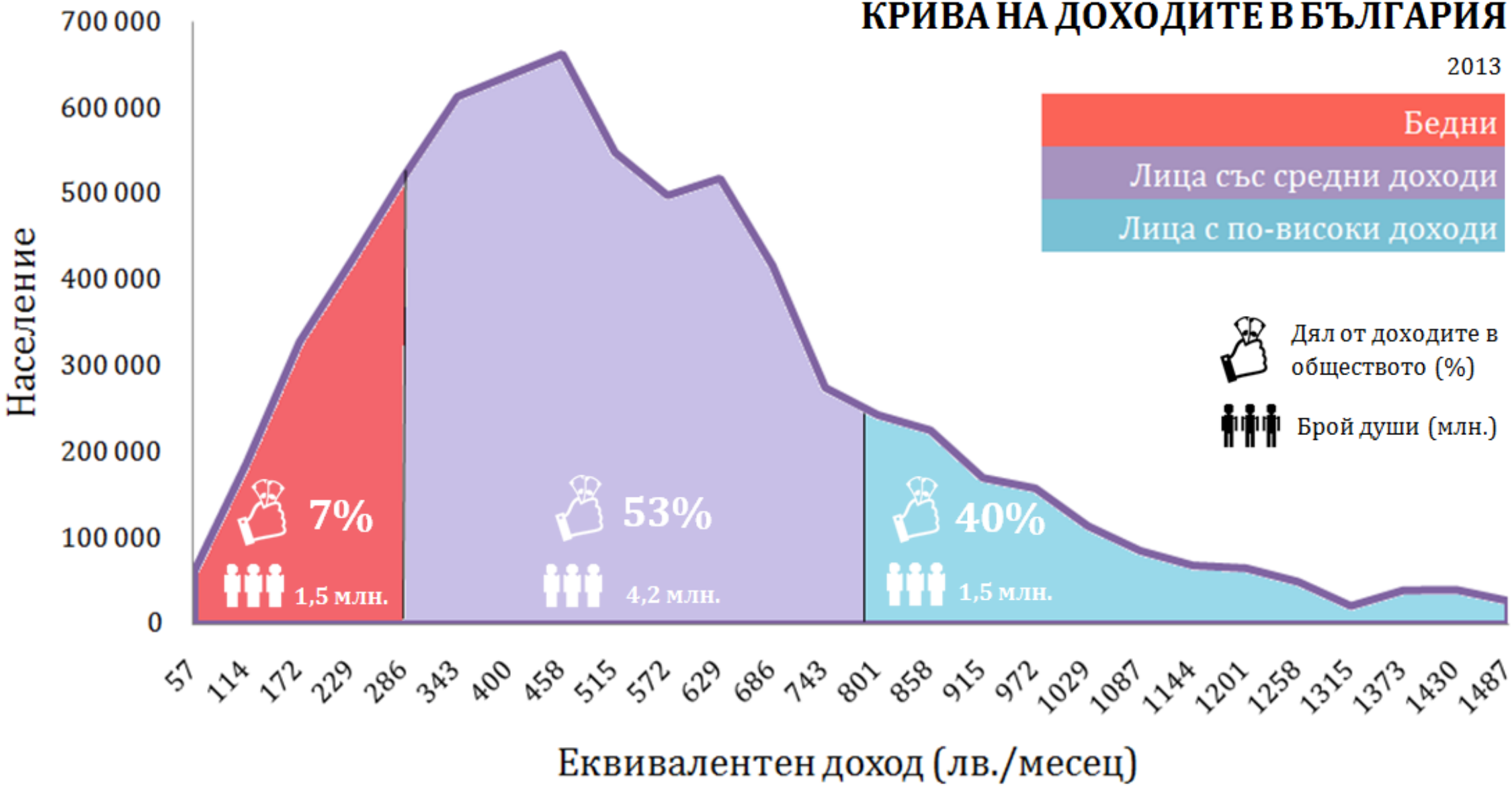

Бедност и икономическа активност

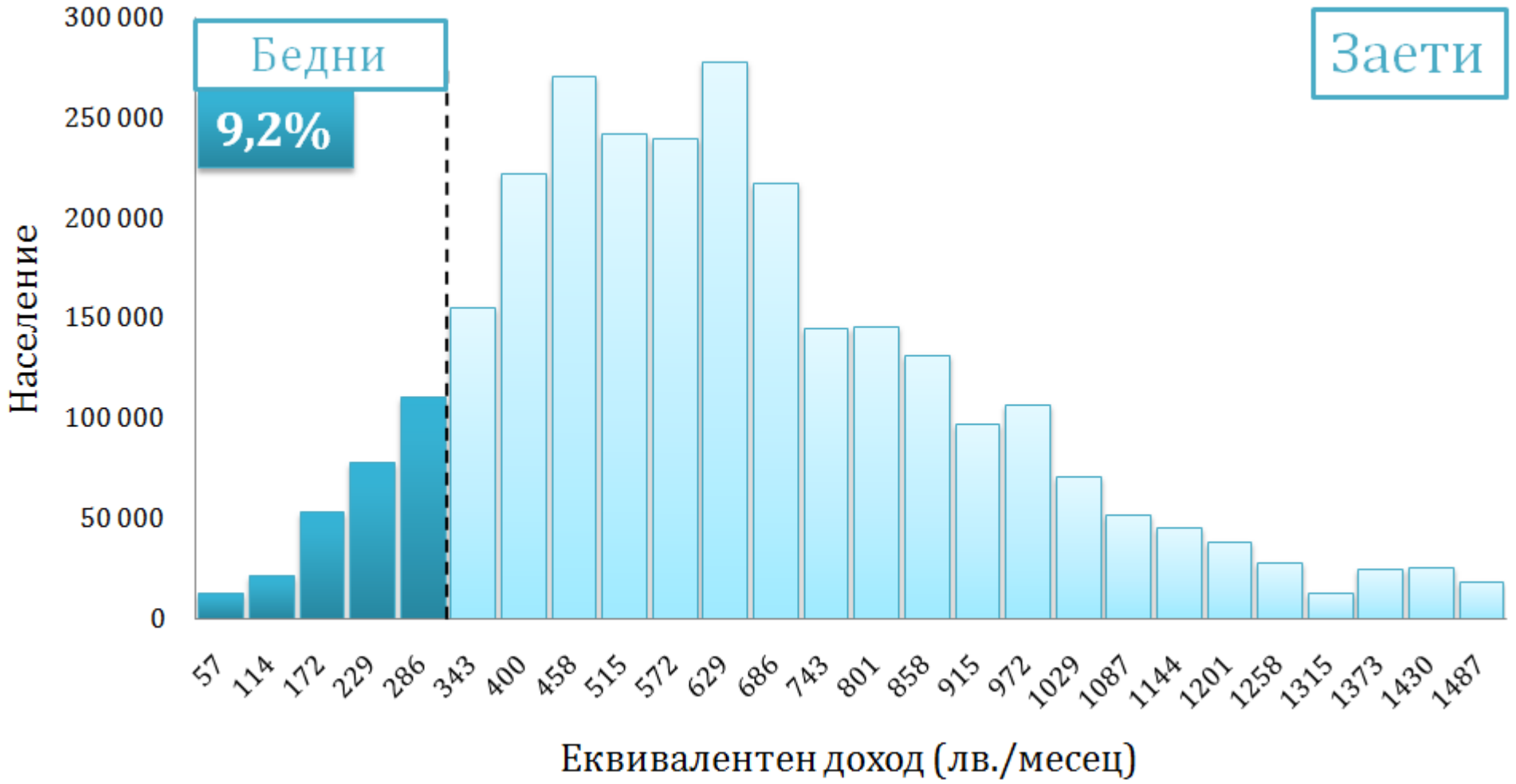

Бедност и икономическа активност

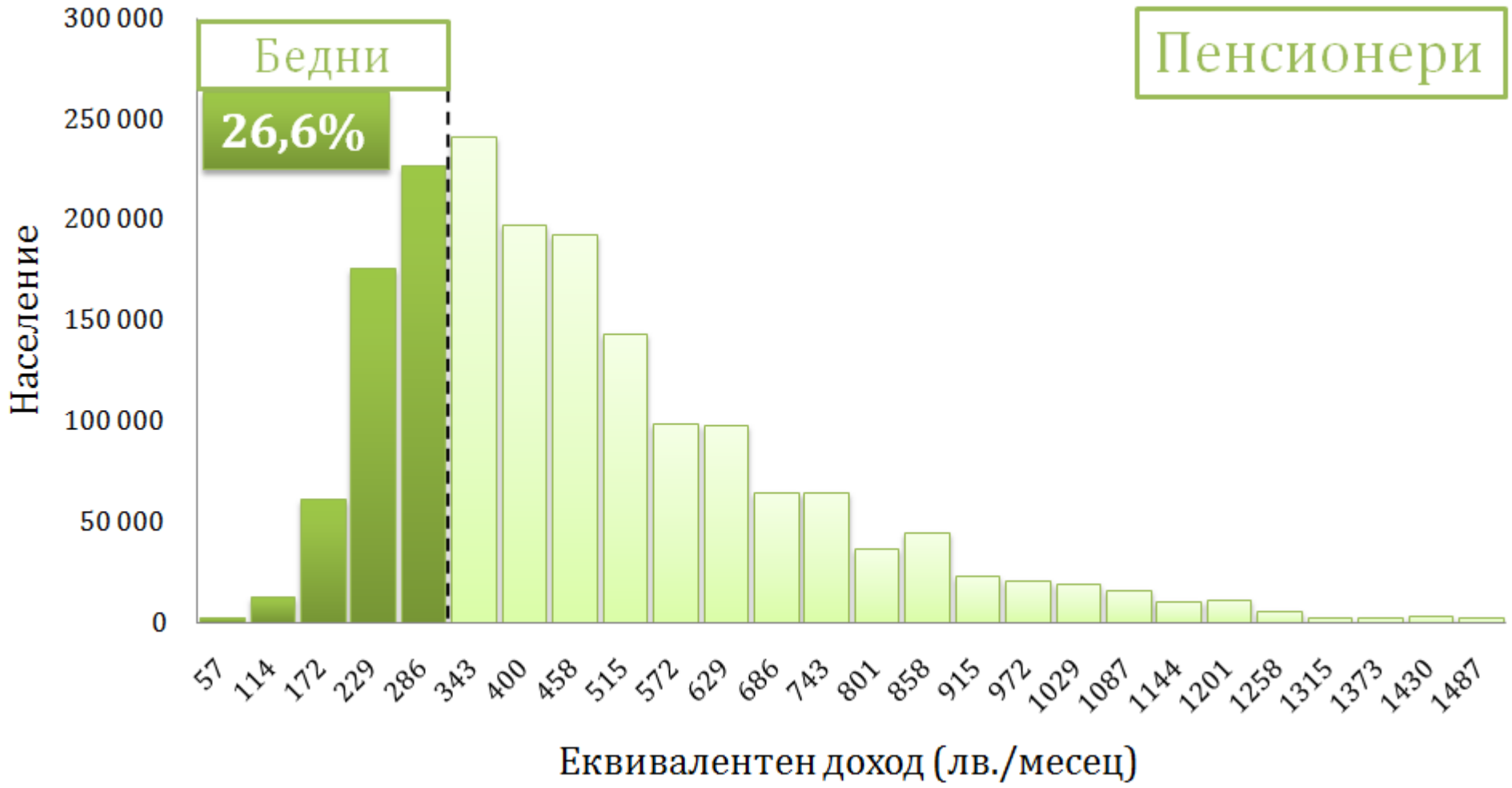

Бедност и икономическа активност

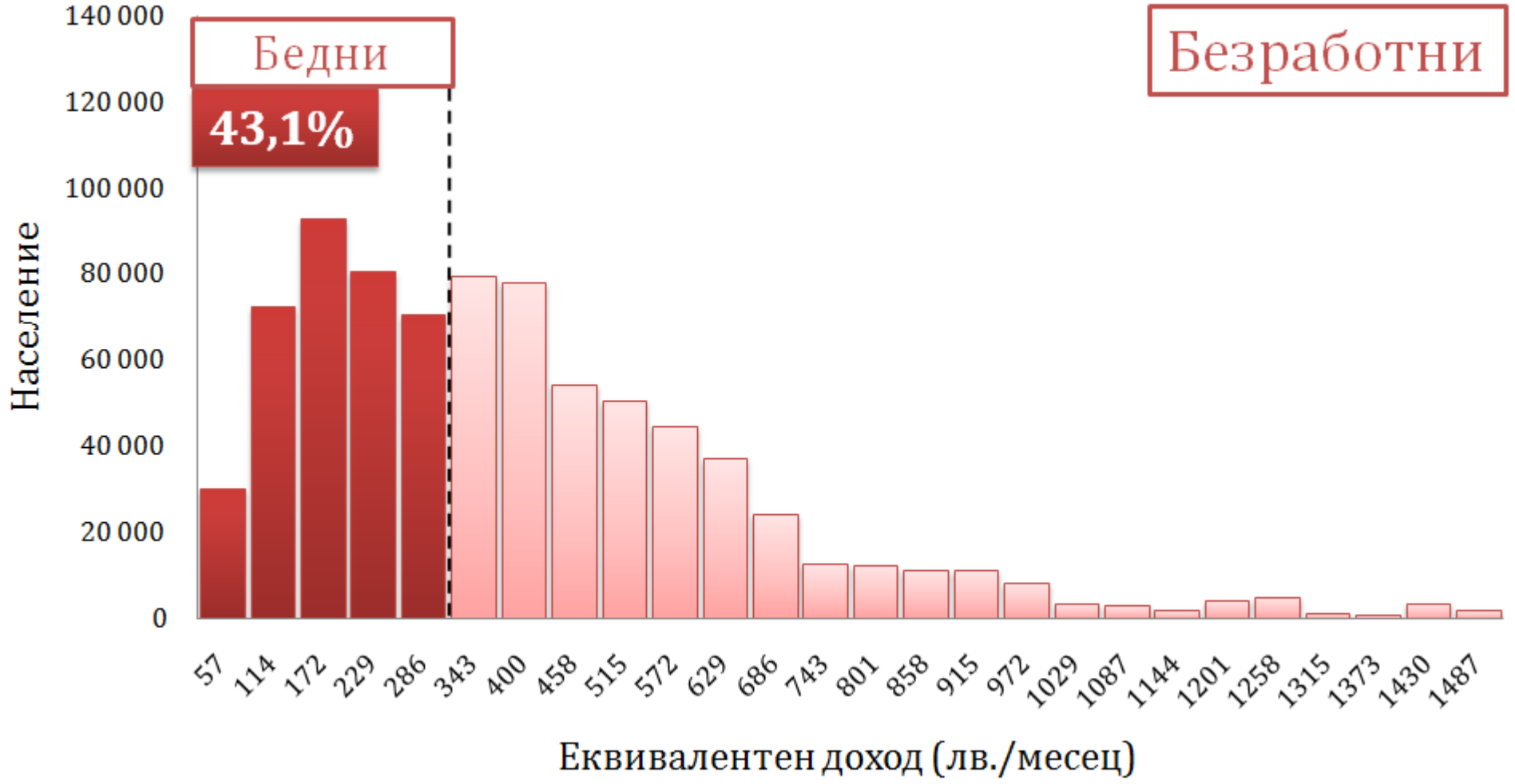

Бедност и икономическа активност

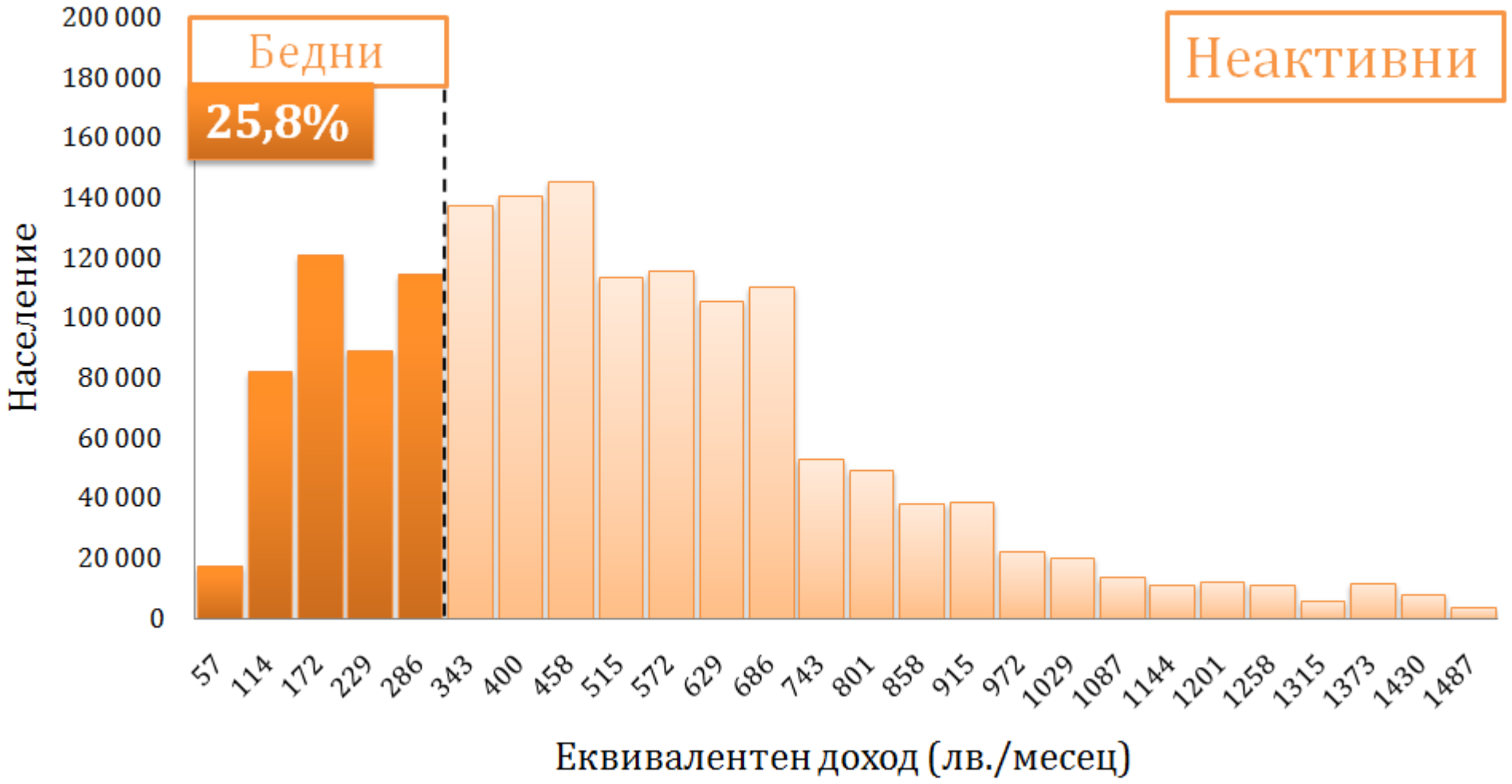

Бедност и икономическа активност

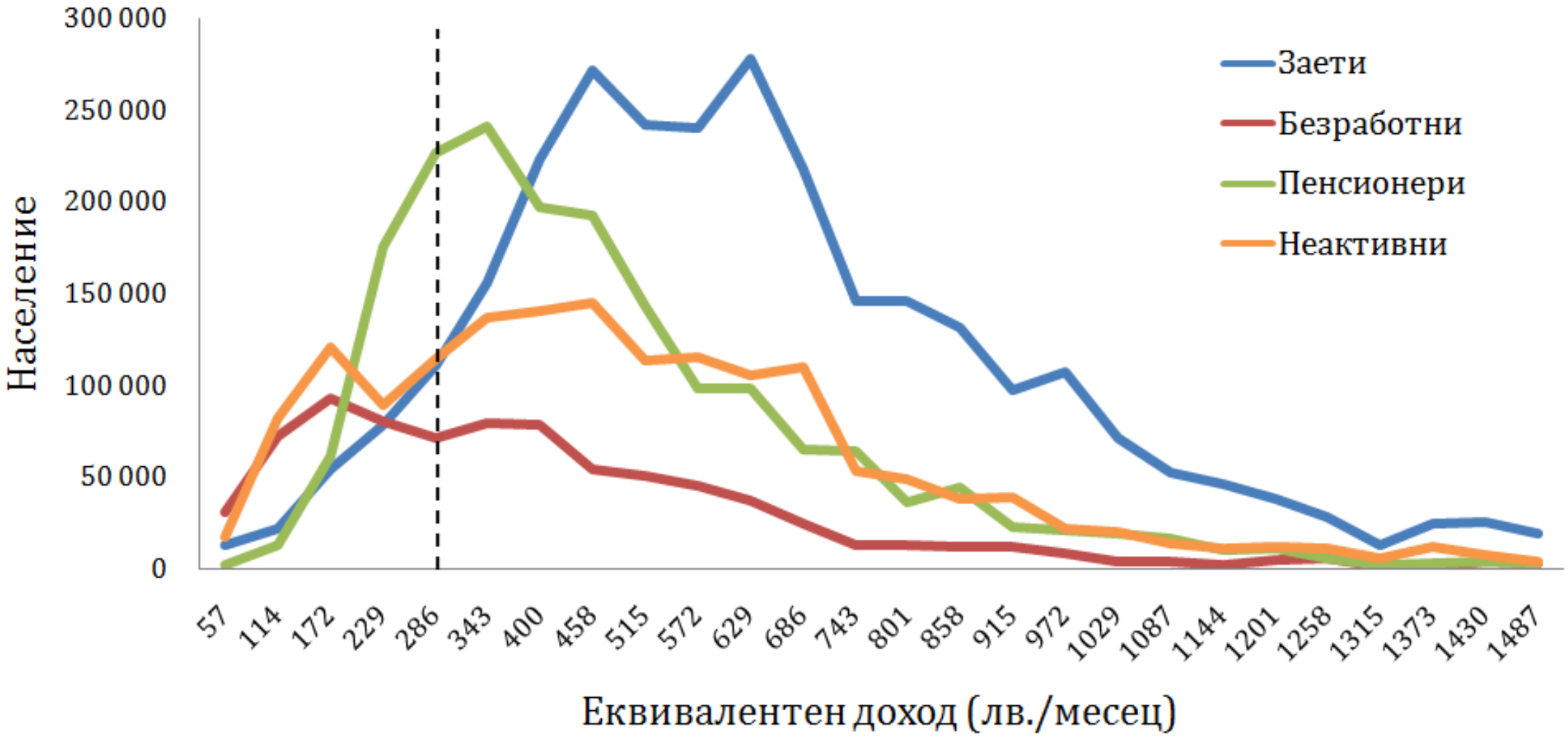

Бедност и образование

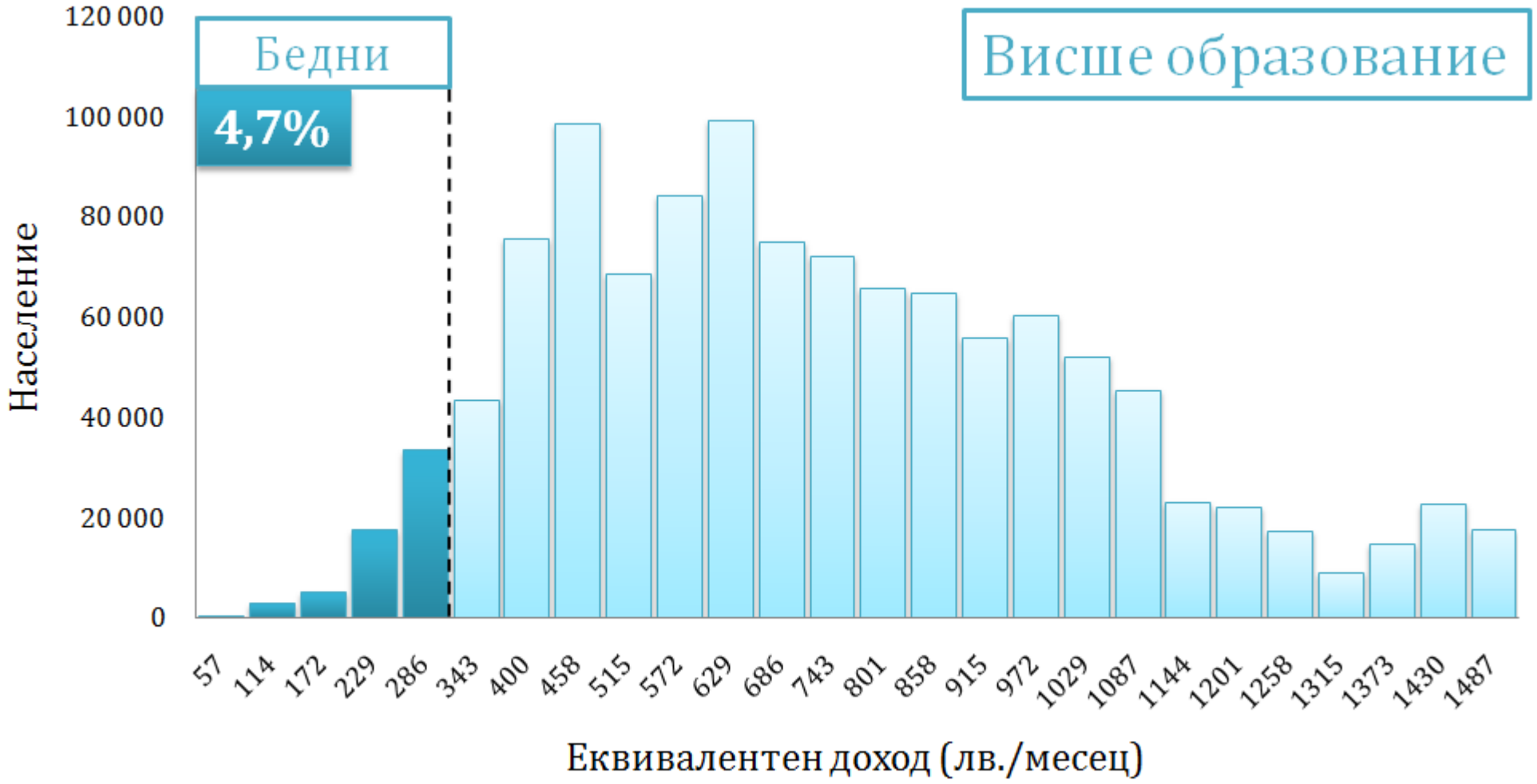

Бедност и образование

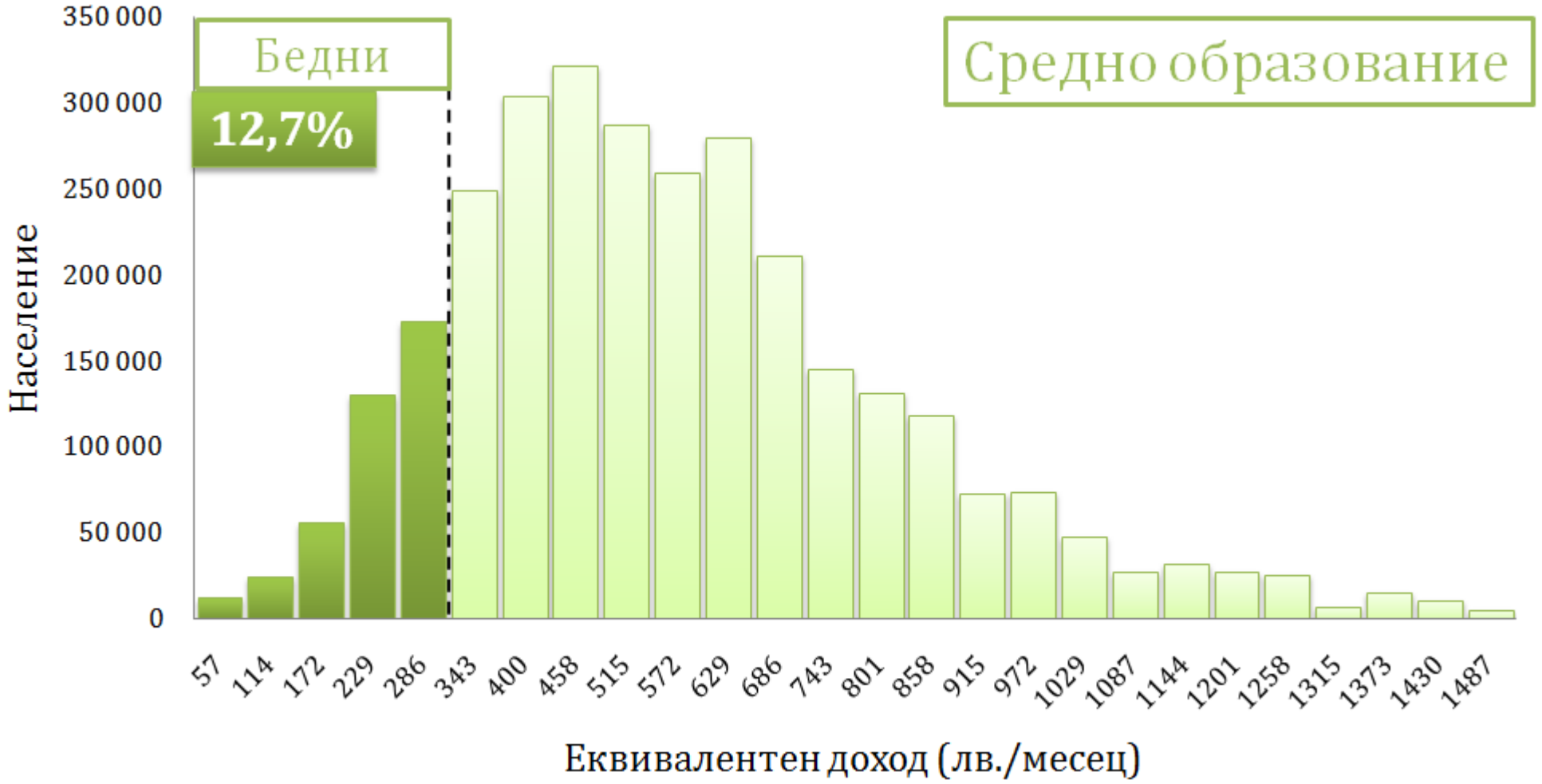

Бедност и образование

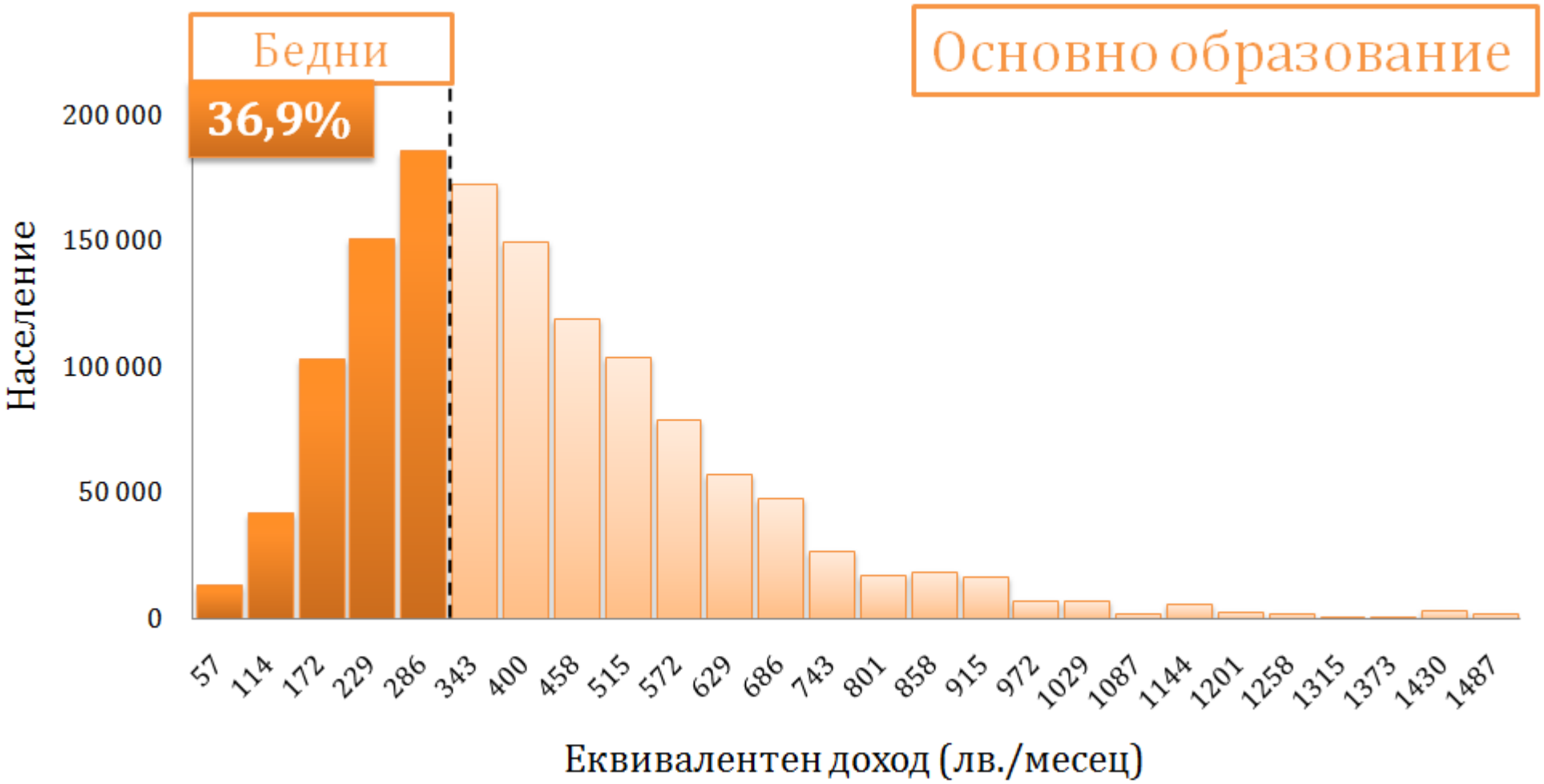

Бедност и образование

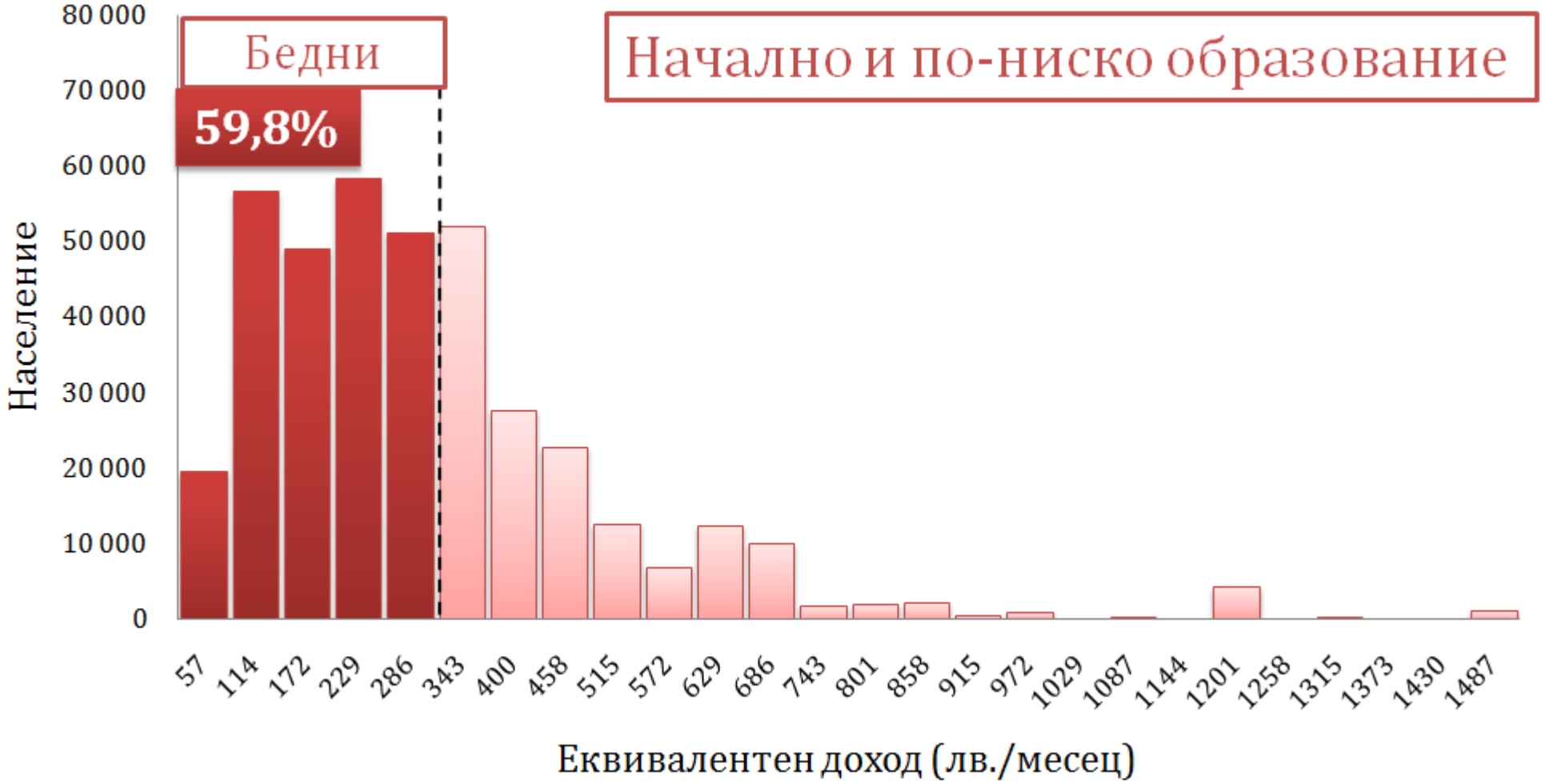

Бедност и образование

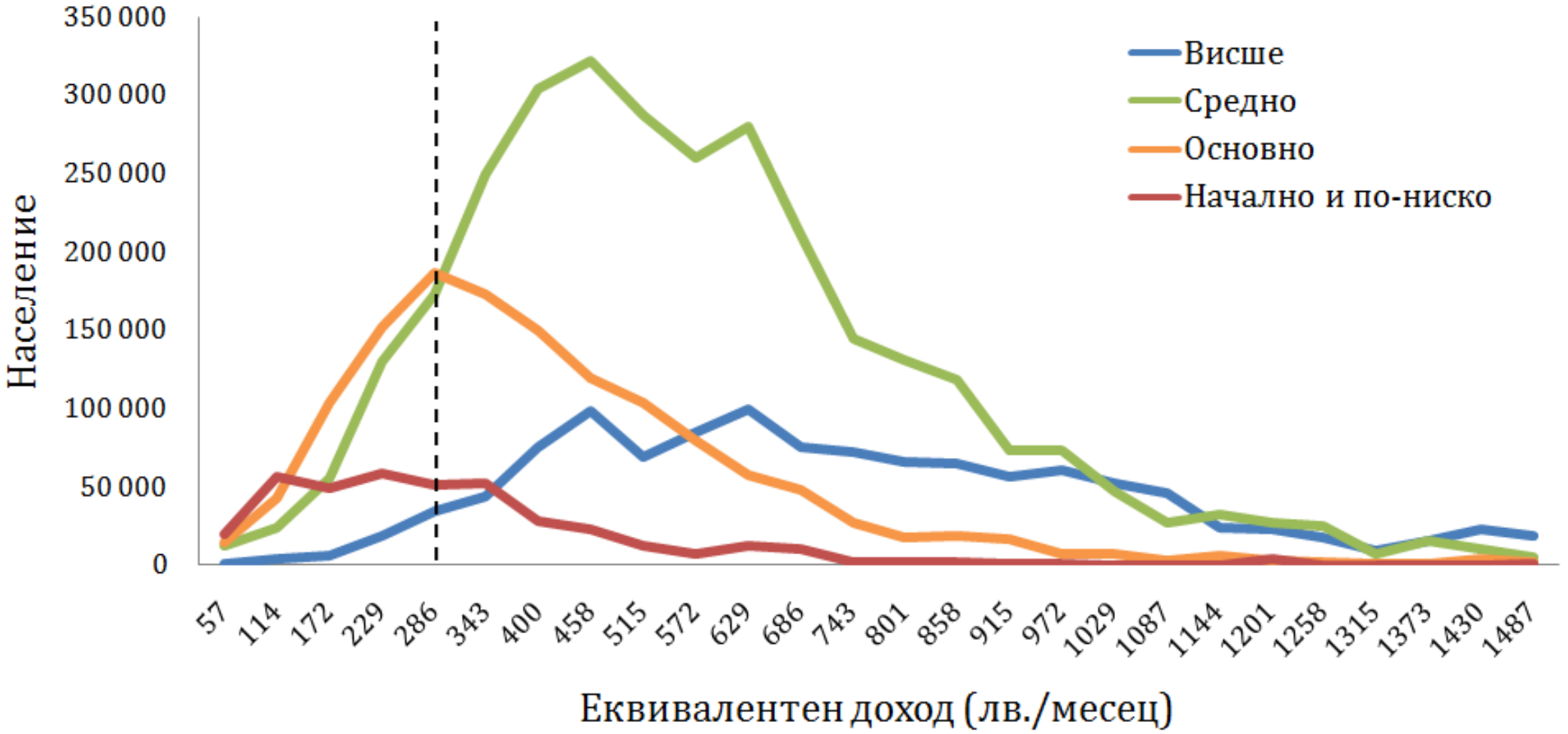

Бедност и големина на населеното място

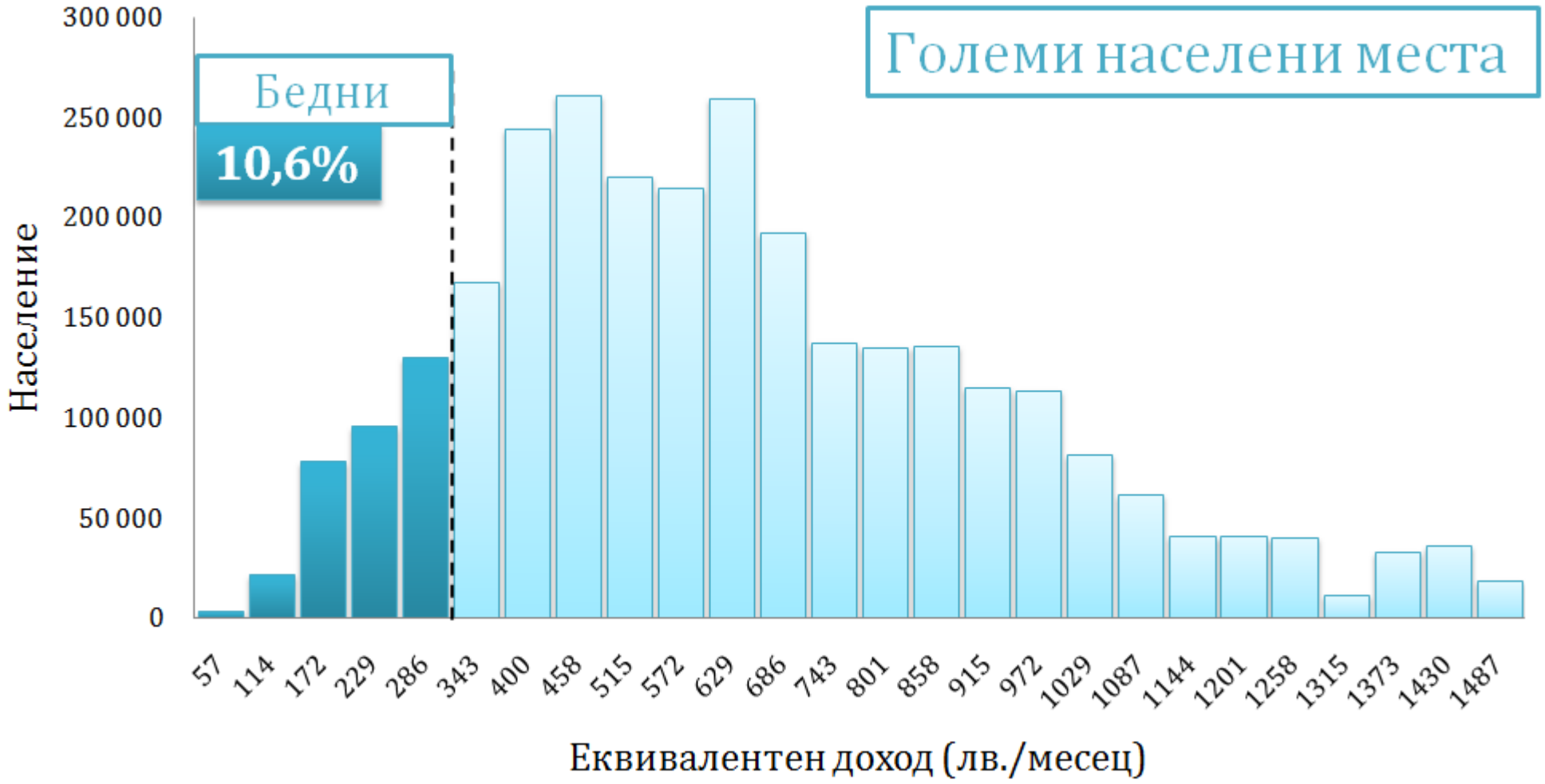

Бедност и големина на населеното място

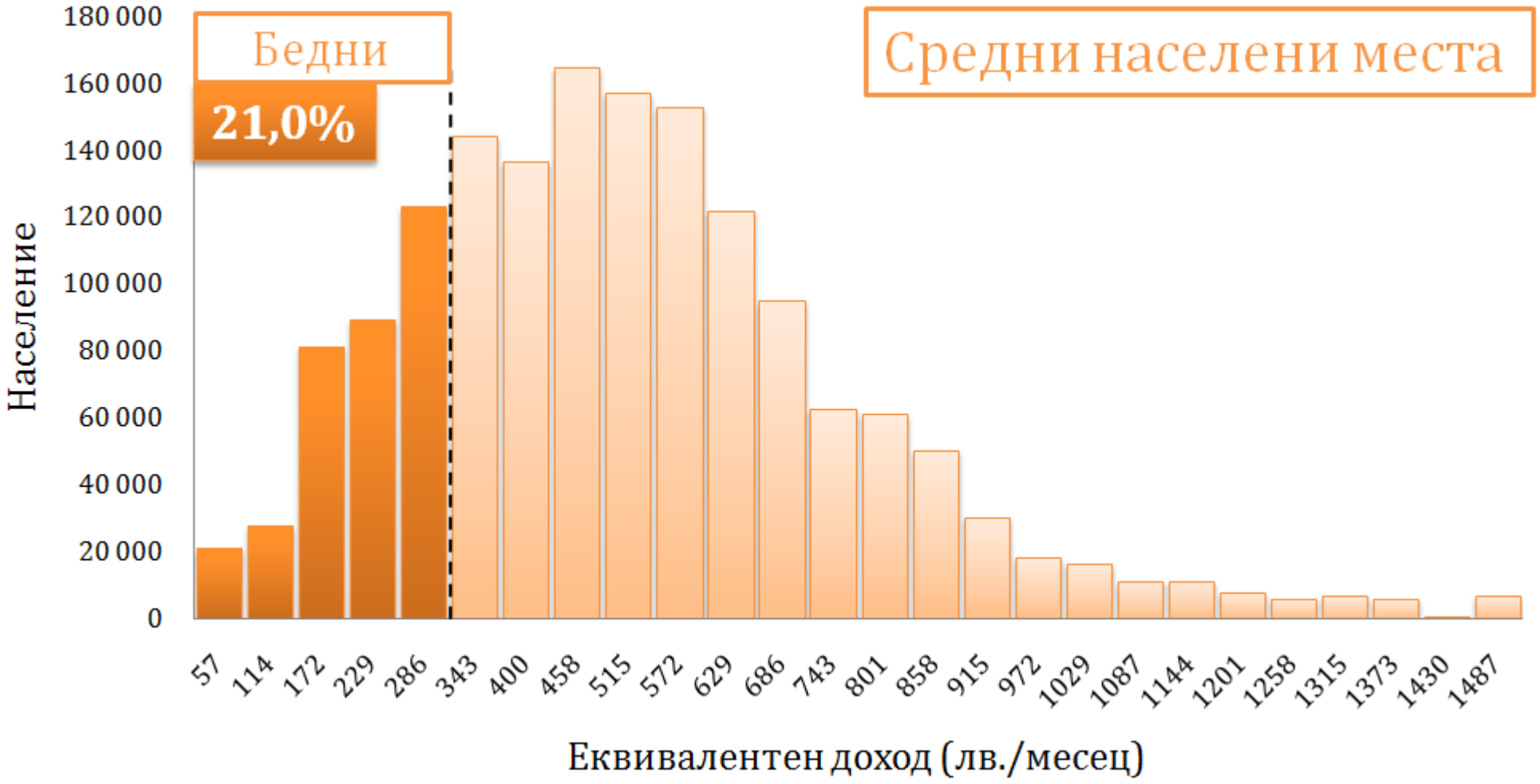

Бедност и големина на населеното място

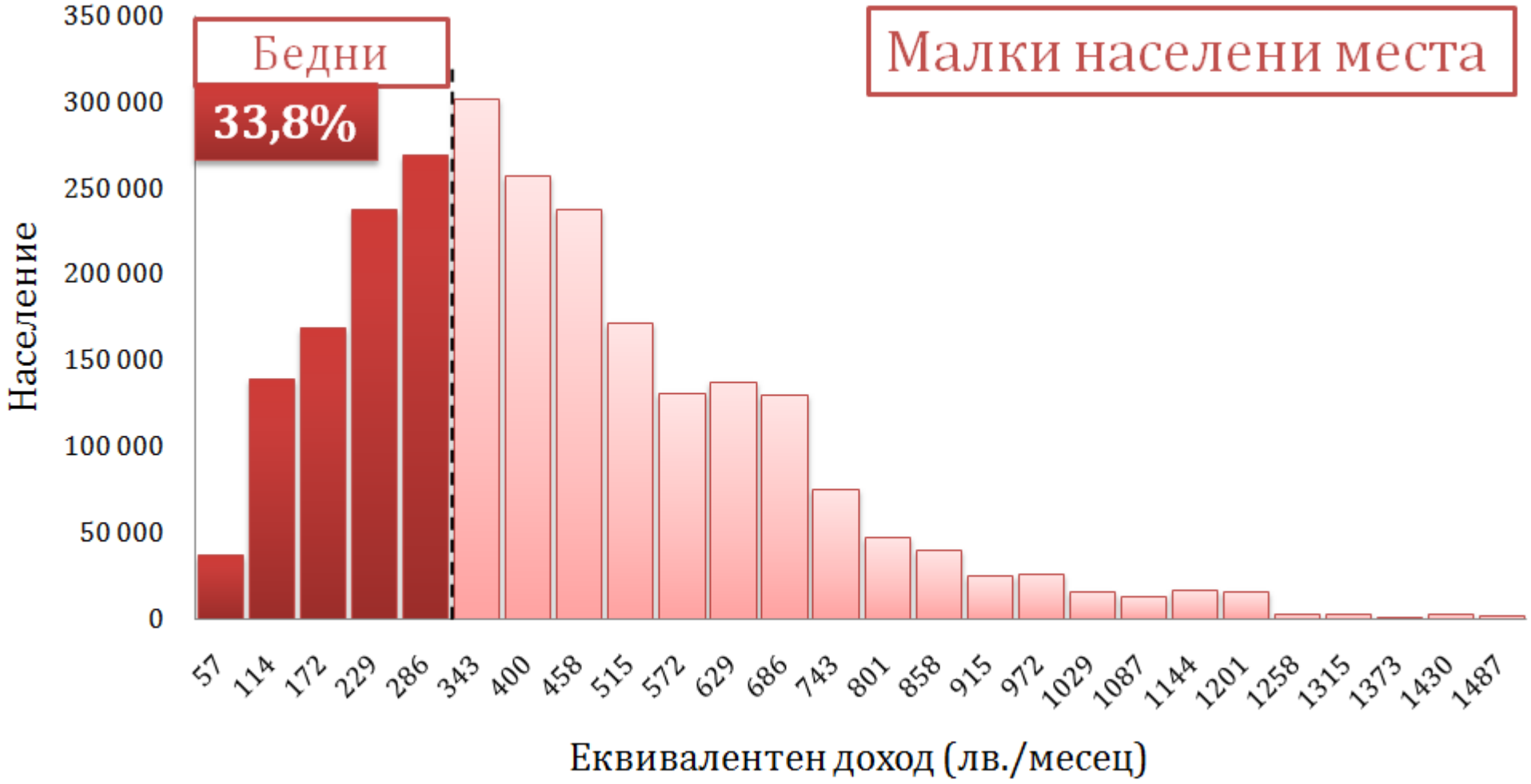

Бедност и големина на населеното място

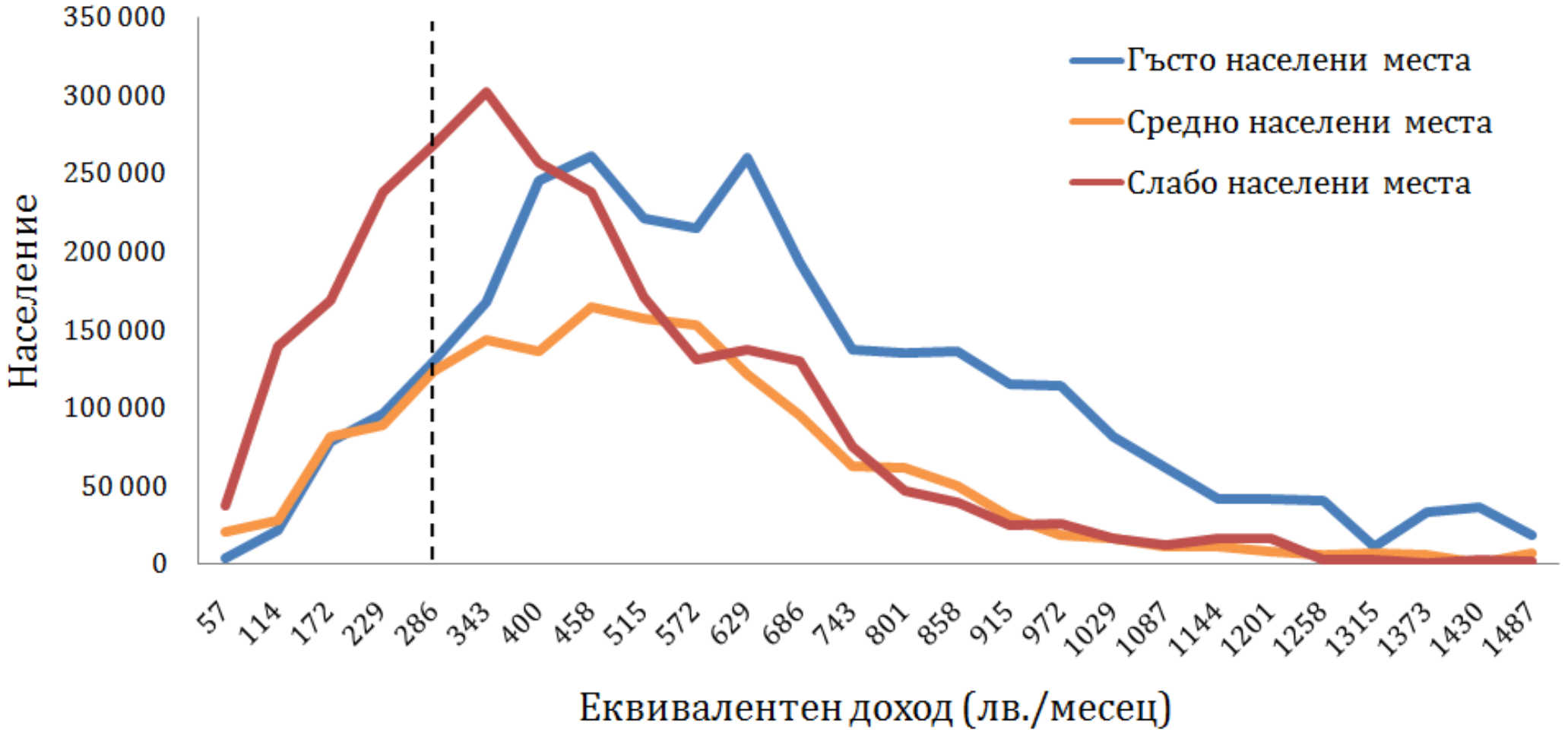

Удовлетворение от живота и усещане за справедливост

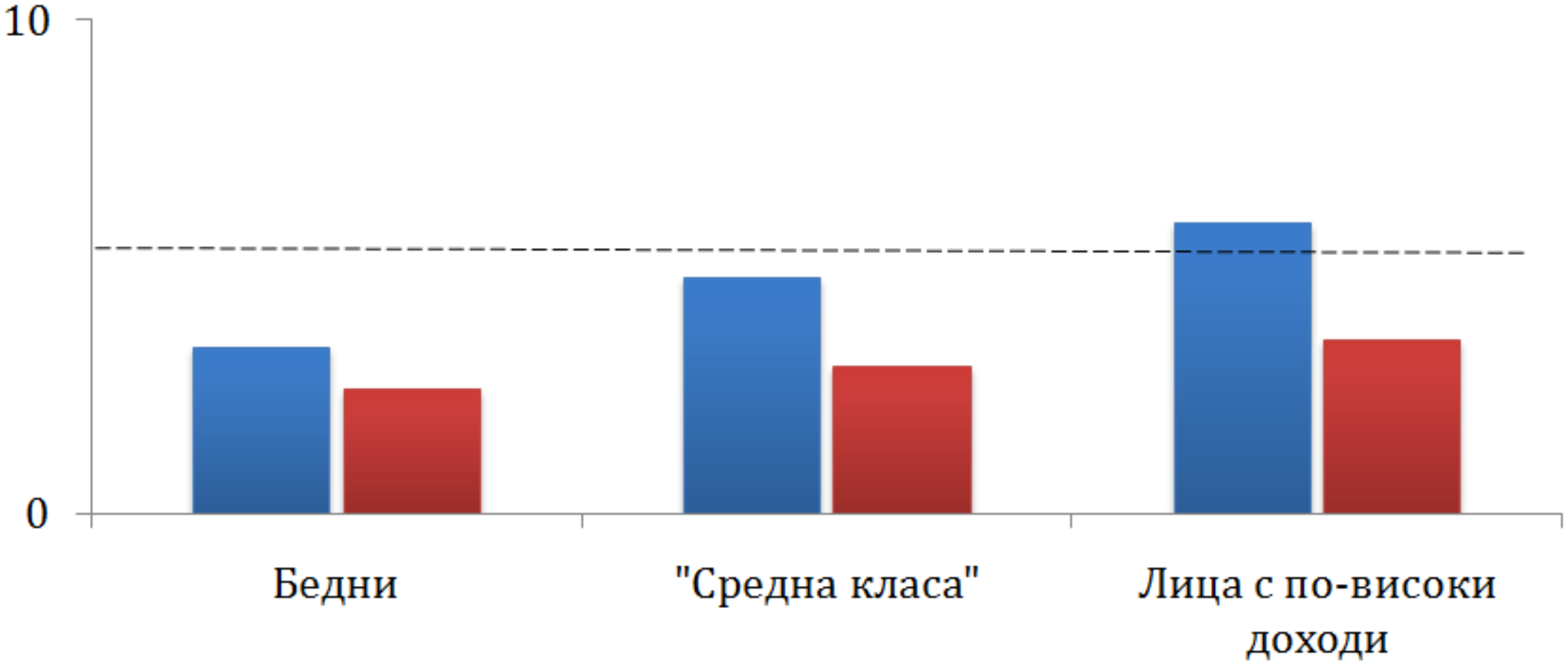

Общи наблюдения (1)

- Заможните домакинства в страната (топ 20%) генерират 40% от доходите в обществото, докато бедните получават едва 7%. "Средната класа" генерира останалите 53% от доходите;
- Удовлетвореността от живота при заможните е почти два пъти по-висока спрямо тази при бедните - наблюдава се значима връзка между доходи и "щастие“;
- Доверието в правосъдието и въобще усещането за справедливост е драматично ниско както при бедните, така и при заможните.

Общи наблюдения (2)

- Образованието и заетостта са силно обвързани - в групата на бедните преобладават тези с основно или по-ниско образование и неработещите, тоест хората без трудови доходи;
- Поне 60% от бедните на 16 и повече навършени години са работили някога през живота си;
- 20% от бедните на 16 и повече навършени години са в лошо или много лошо здравословно състояние. Половината бедни са в добро или много добро здравословно състояние.

Изводи за публичните политики

- Обсъждането на темата за бедността следва да е по-малко разговор за административното повишаване на доходите, обезщетенията и помощите и повече разговор за образованието и новите работни места;
- Фискалната тежест на бедността, базирана на оценката на самите хора за недостигащия доход в домакинството, за да се "вържат двата края", показва, че разходните политики не могат да решат проблемите на бедността;
- Реформите в областта на образованието и пазара на труда, както и адекватна регионална политика, са без алтернатива за повишаването на доходите.

БЕДНОСТТА В БЪЛГАРИЯ

ДАННИ, АНАЛИЗИ И КОМЕНТАРИ

Разрези на бедността

Профил на бедните и фокус върху младежите

Явор Алексиев, икономист

И.П.И
Институт за пазарна икономика

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY
eea grants

Някои наблюдения (1)

- Най-значимият фактор за бедността е образованието - независимо от икономическата активност на лицата. Завършването на поне средно образование е ключово за намирането на работа и избягване на бедността.
- Заетите са групата с най-високи доходи и много ниски нива на бедност. Въпреки това, в сравнително по-малобройната група на заети с начално или по-ниско образование се наблюдават високи нива на бедност.

Някои наблюдения (2)

- Най-рисковата група са безработните, които имат изключително ниски доходи и много високи нива на бедност - над 80% от безработните с начално или по-ниско образование и 60% от безработните с основно образование са бедни;
- При по-ниските нива на образование доходите и рискът от бедност при неактивните са сравними с тези при заетите.

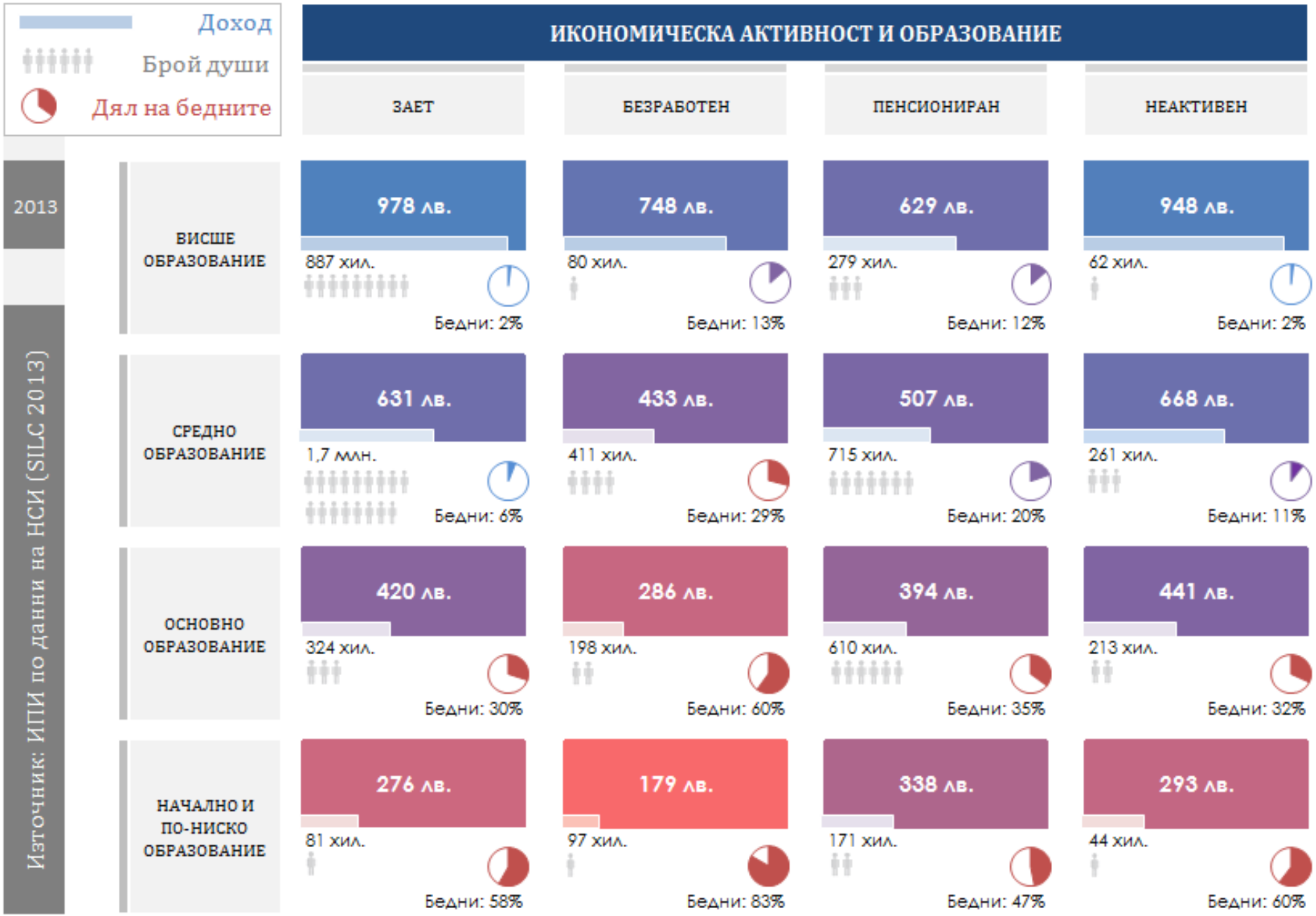
Доход
Брой души
Дял на бедните
ИКОНОМИЧЕСКА АКТИВНОСТ И ОБРАЗОВАНИЕ
ЗАЕТ
БЕЗРАБОТЕН
ПЕНСИОНИРАН
НЕАКТИВЕН
2013
Източник: ИПИ по данни на НСИ (SILC 2013)
ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ
978 лв.
887 хил.
Бедни: 2%
748 лв.
80 хил.
Бедни: 13%
629 лв.
279 хил.
Бедни: 12%
948 лв.
62 хил.
Бедни: 2%
СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ
631 лв.
1,7 млн.
Бедни: 6%
433 лв.
411 хил.
Бедни: 29%
507 лв.
715 хил.
Бедни: 20%
668 лв.
261 хил.
Бедни: 11%
ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ
420 лв.
324 хил.
Бедни: 30%
286 лв.
198 хил.
Бедни: 60%
394 лв.
610 хил.
Бедни: 35%
441 лв.
213 хил.
Бедни: 32%
НАЧАЛНО И ПО-НИСКО ОБРАЗОВАНИЕ
276 лв.
81 хил.
Бедни: 58%
179 лв.
97 хил.
Бедни: 83%
338 лв.
171 хил.
Бедни: 47%
293 лв.
44 хил.
Бедни: 60%

Някои наблюдения (3)

- Наблюдават се много ниски доходи и високи нива на бедност в малките населени места - всеки трети в селата на практика е беден, което е поне три пъти повече спрямо бедността в големия град;
- Различията при пенсионерите са сравнимо по-малки както според образованието, така и според големината на населеното място. Това е следствие от солидарната пенсионна система, която силно намалява разликата в доходите между различните групи пенсионери.

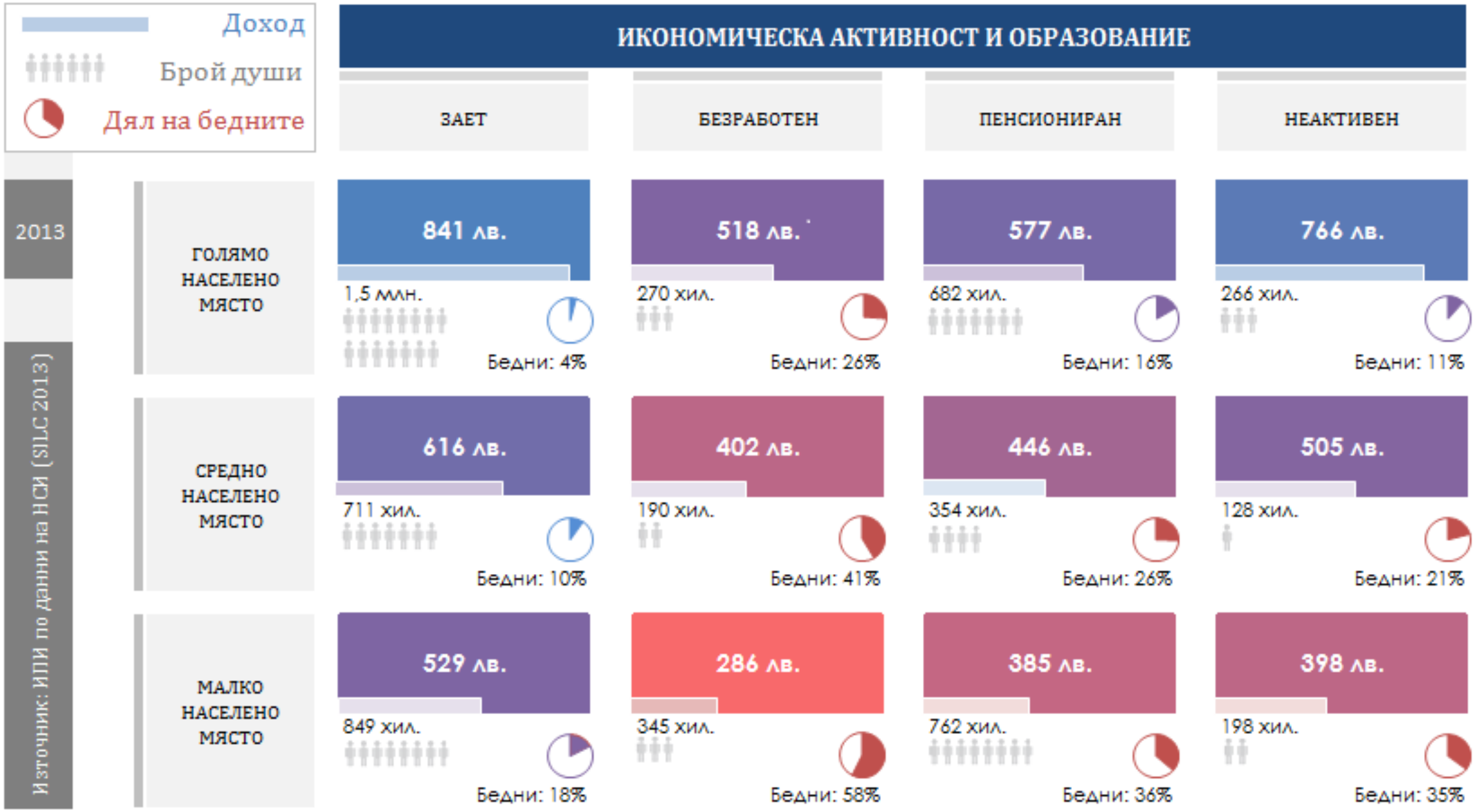
Доход
Брой души
Дял на бедните
ИКОНОМИЧЕСКА АКТИВНОСТ И ОБРАЗОВАНЕ
ЗАЕТ
БЕЗРАБОТЕН
ПЕНСИОНИРАН
НЕАКТИВЕН
2013
ГОЛЯМО НАСЕЛЕНО МЯСТО
841 лв.
1,5 млн.
Бедни: 4%
518 лв.
270 хил.
Бедни: 26%
577 лв.
682 хил.
Бедни: 16%
766 лв.
266 хил.
Бедни: 11%
СРЕДНО НАСЕЛЕНО МЯСТО
616 лв.
711 хил.
Бедни: 10%
402 лв.
190 хил.
Бедни: 41%
446 лв.
354 хил.
Бедни: 26%
505 лв.
128 хил.
Бедни: 21%
МАЛКО НАСЕЛЕНО МЯСТО
529 лв.
849 хил.
Бедни: 18%
286 лв.
345 хил.
Бедни: 58%
385 лв.
762 хил.
Бедни: 36%
398 лв.
198 хил.
Бедни: 35%
Източник: ИПИ по данни на НСИ (SILC 2013)

Защо младежите?

- Младите са носители на "новото" на пазара на труда по линия на умения и квалификация;
- Във времена на дълбока структурна безработица, тяхното образование и трудова интеграция са ключови за осигуряването на устойчиво развитие;
- Фокус: младежите на възраст 18-29 г. – позволява търсене на зависимост между образованието, икономическата активност и дохода.

Доходи при младежите

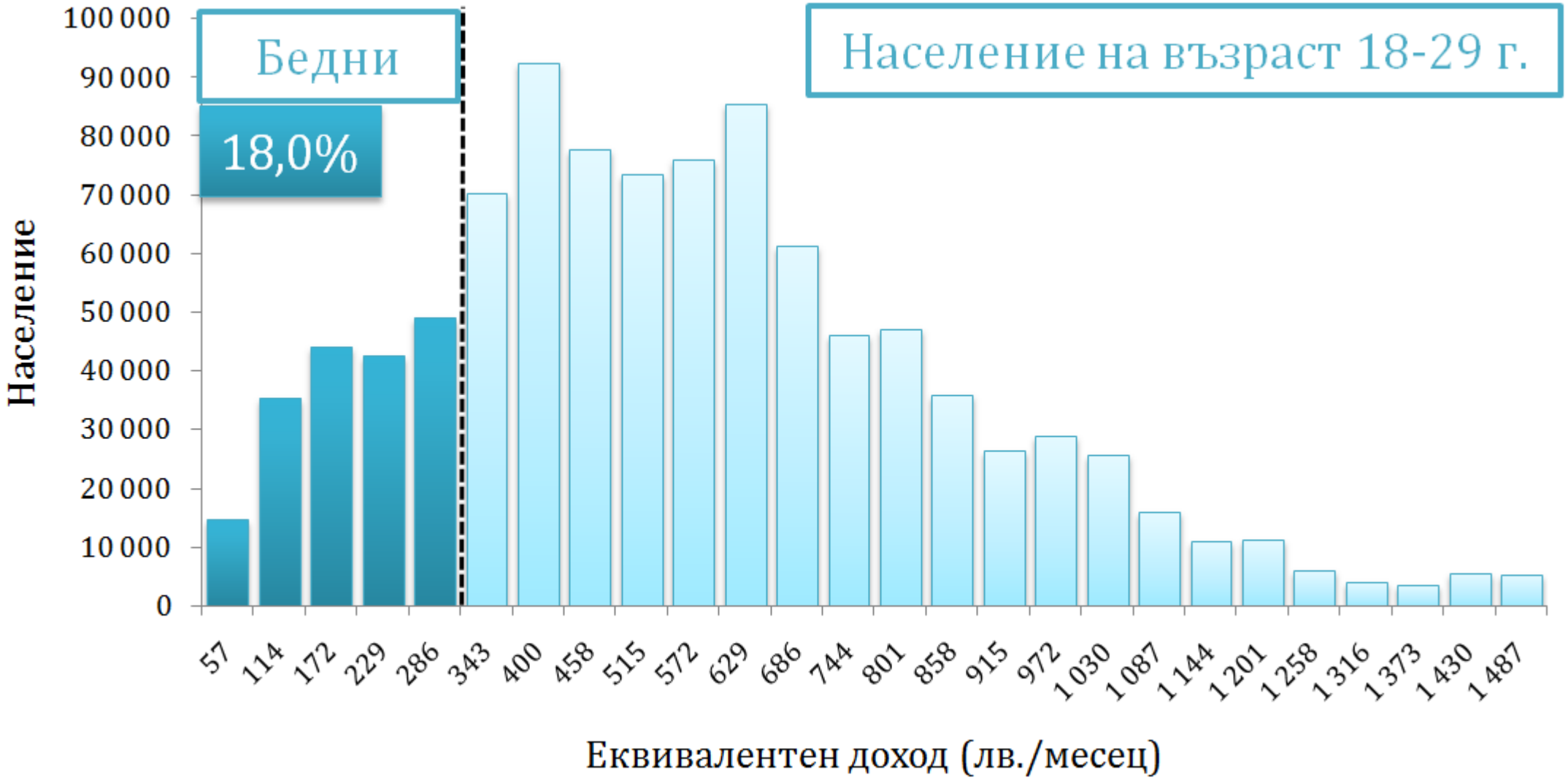

Образование и доход – лица на възраст 18-29 г.

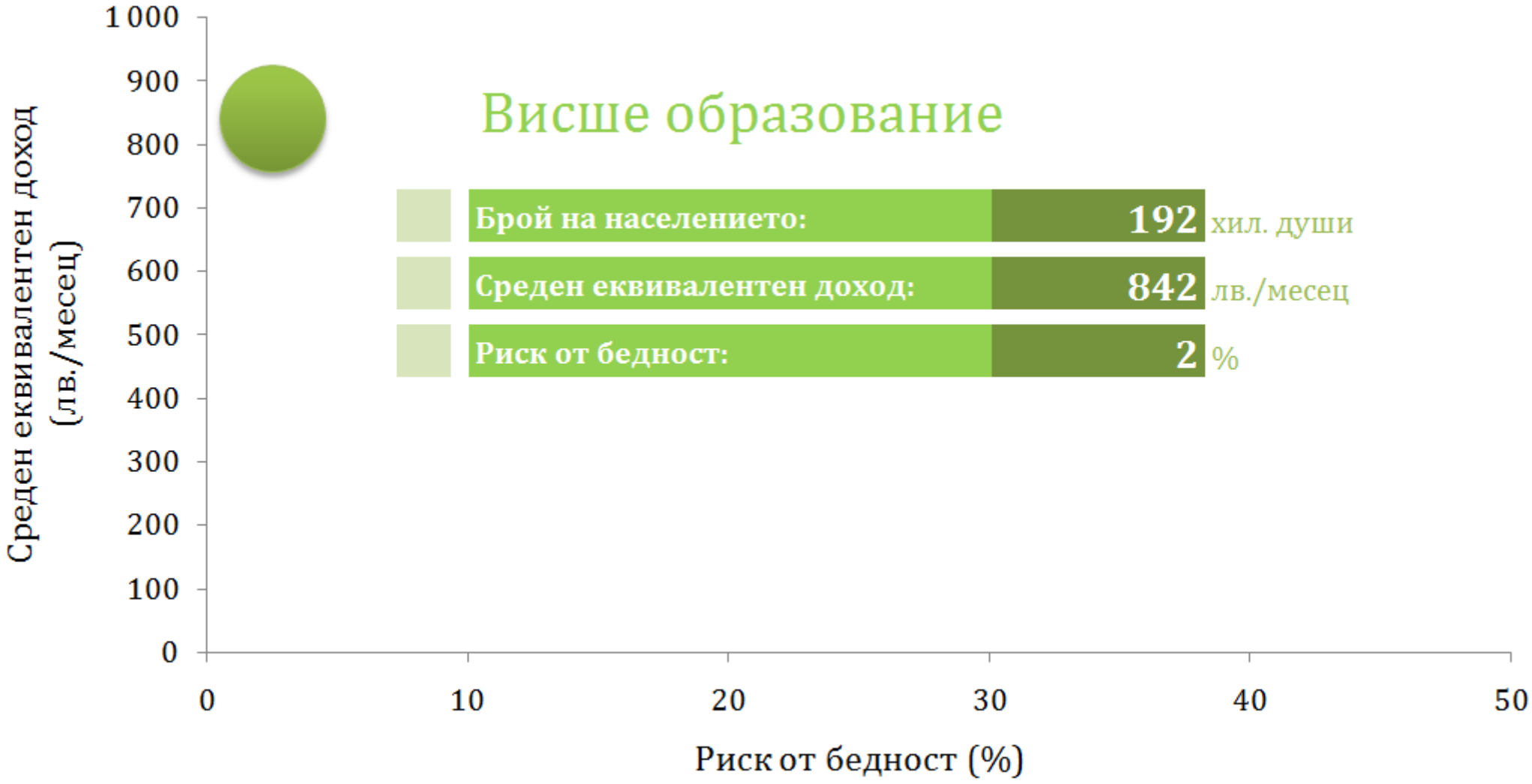

Образование и доход – лица на възраст 18-29 г.

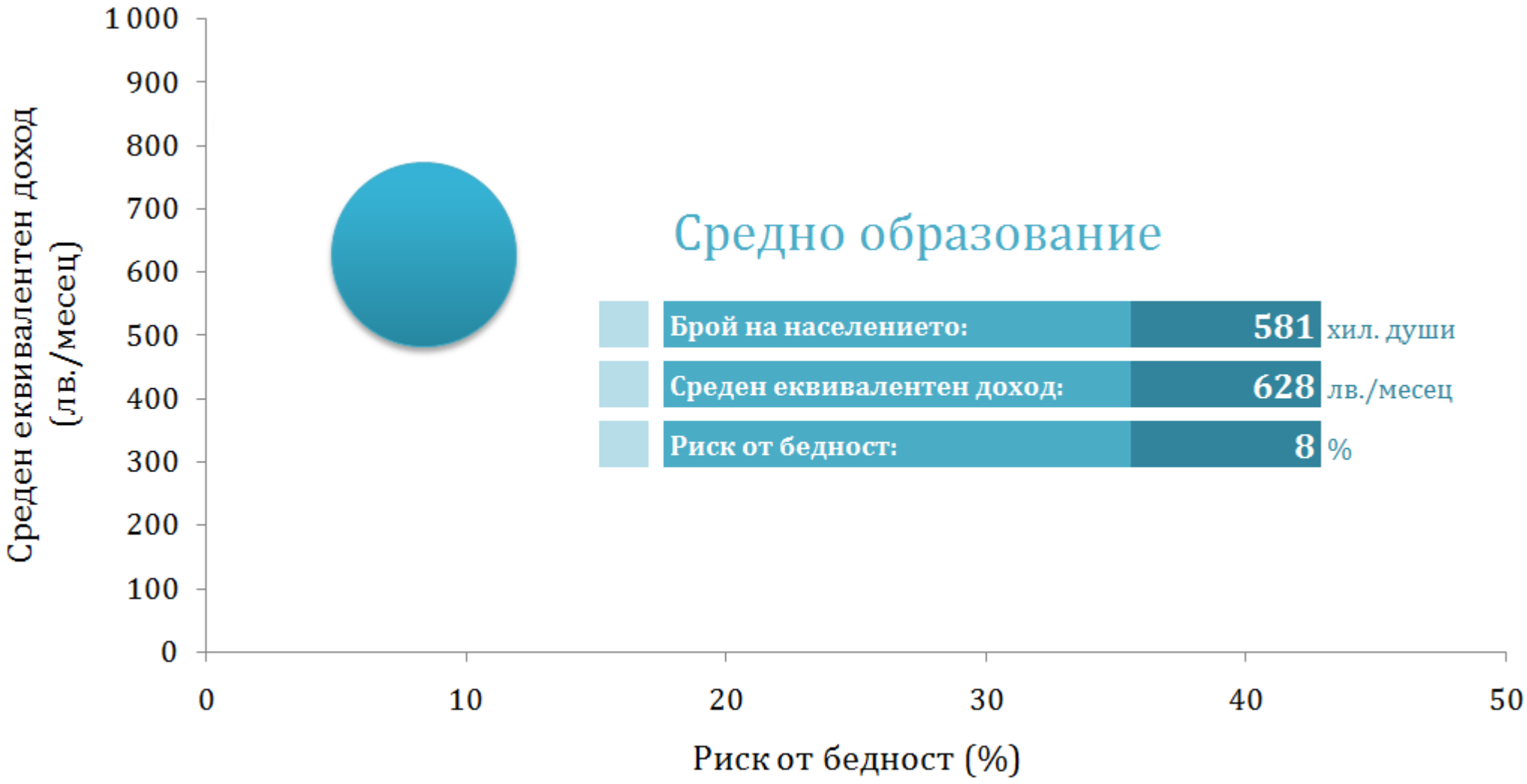

Образование и доход – лица на възраст 18-29 г.

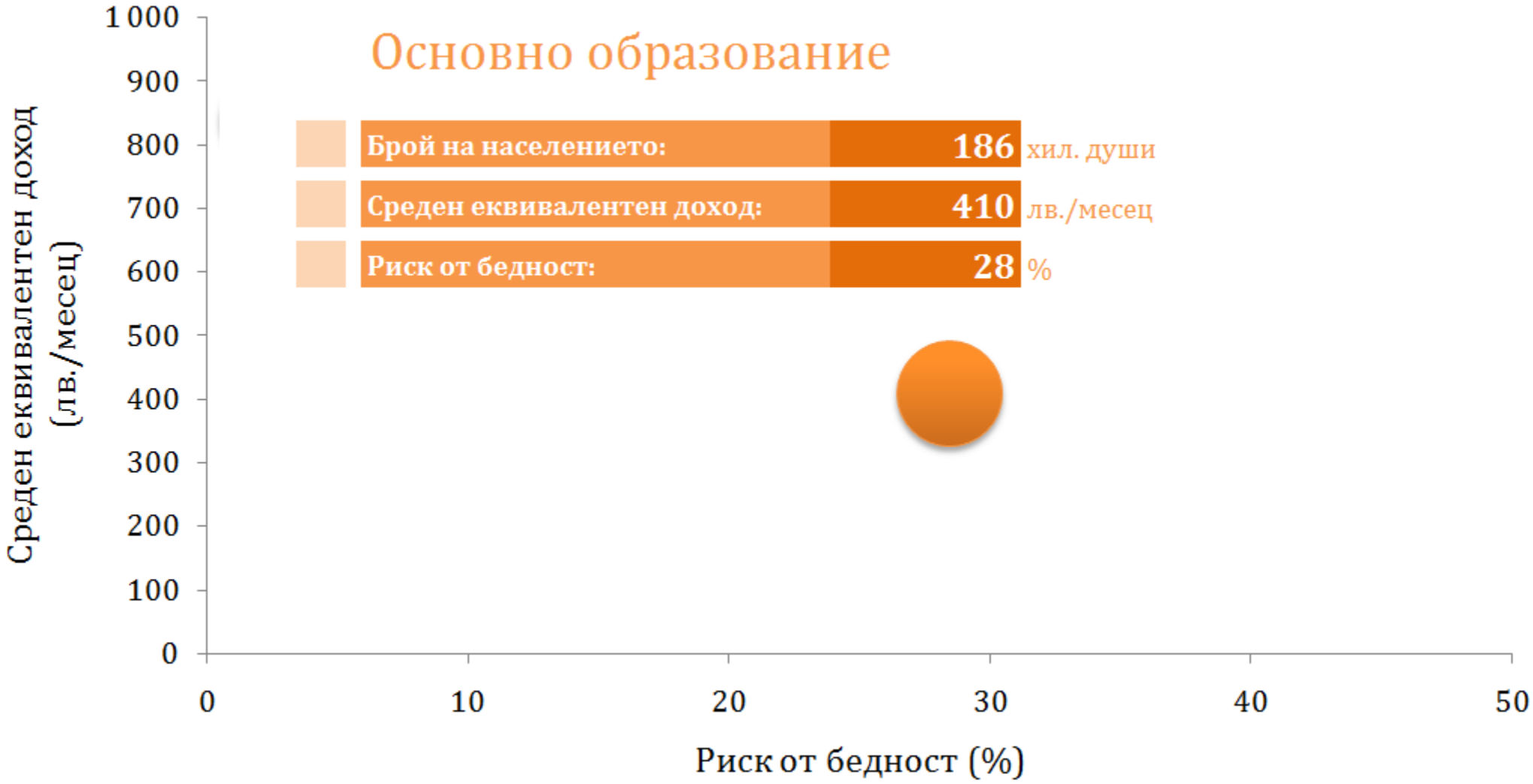

Образование и доход – лица на възраст 18-29 г.

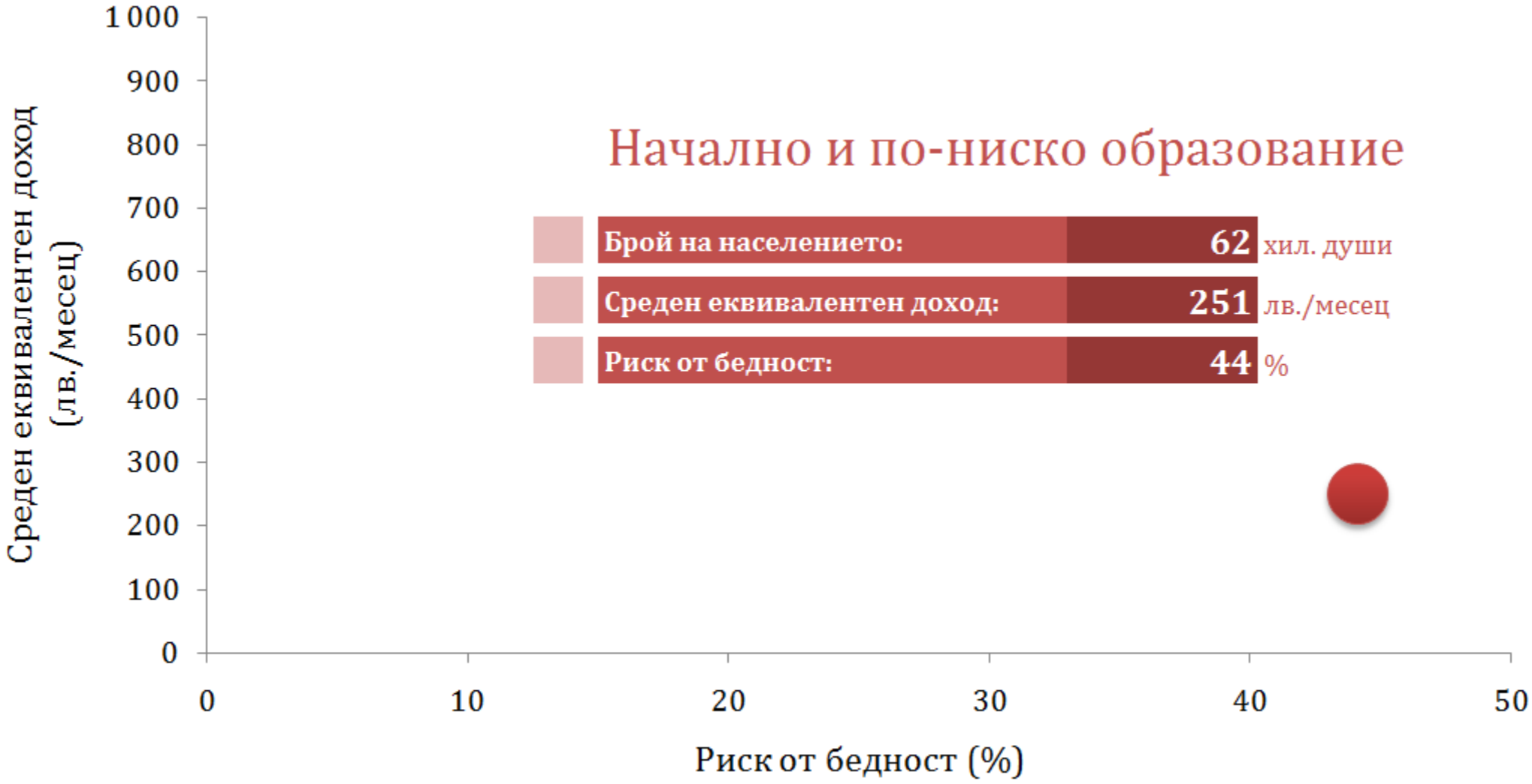

Образование и доход – лица на възраст 18-29 г.

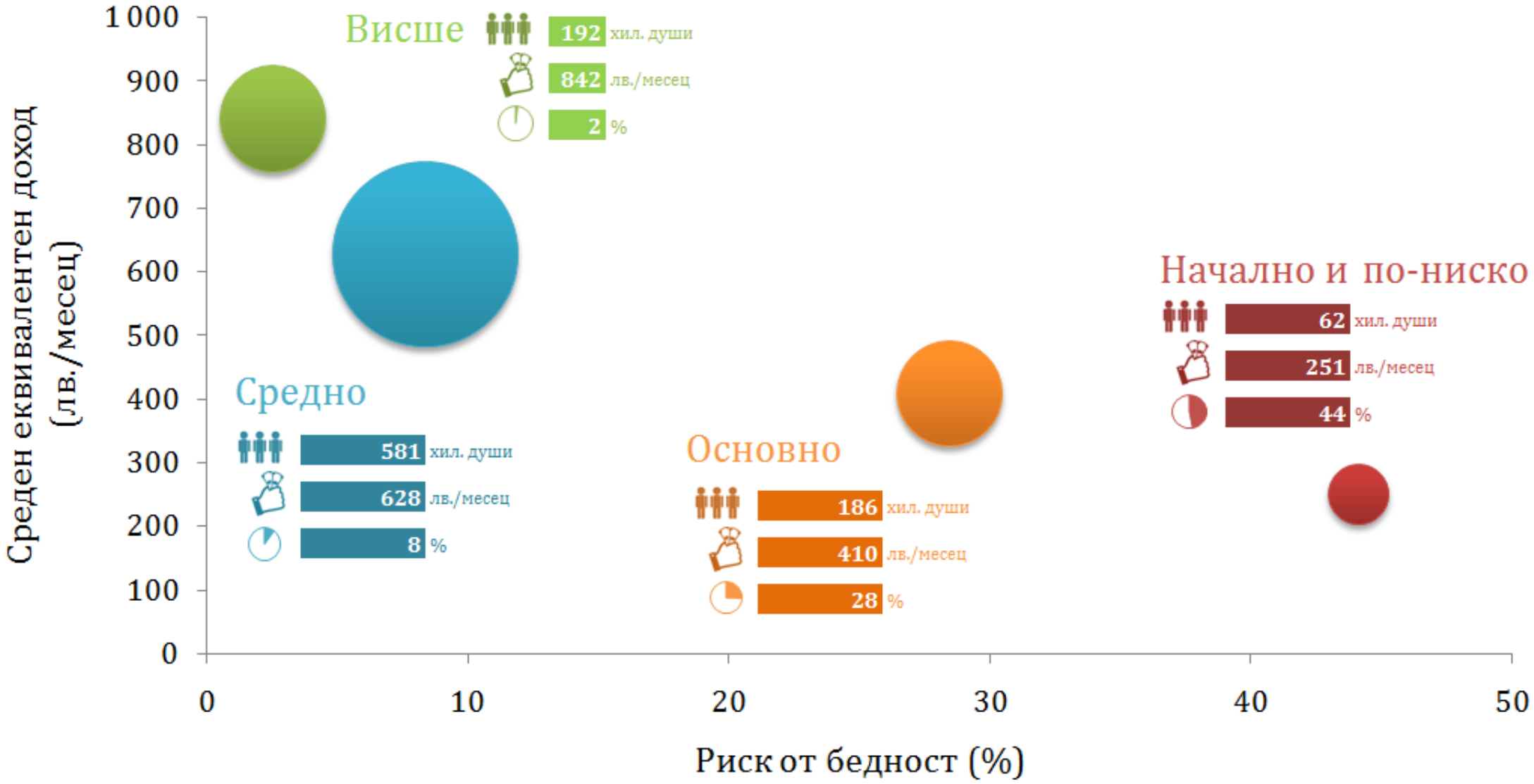

Активност и доход – лица на възраст 18-29 г.

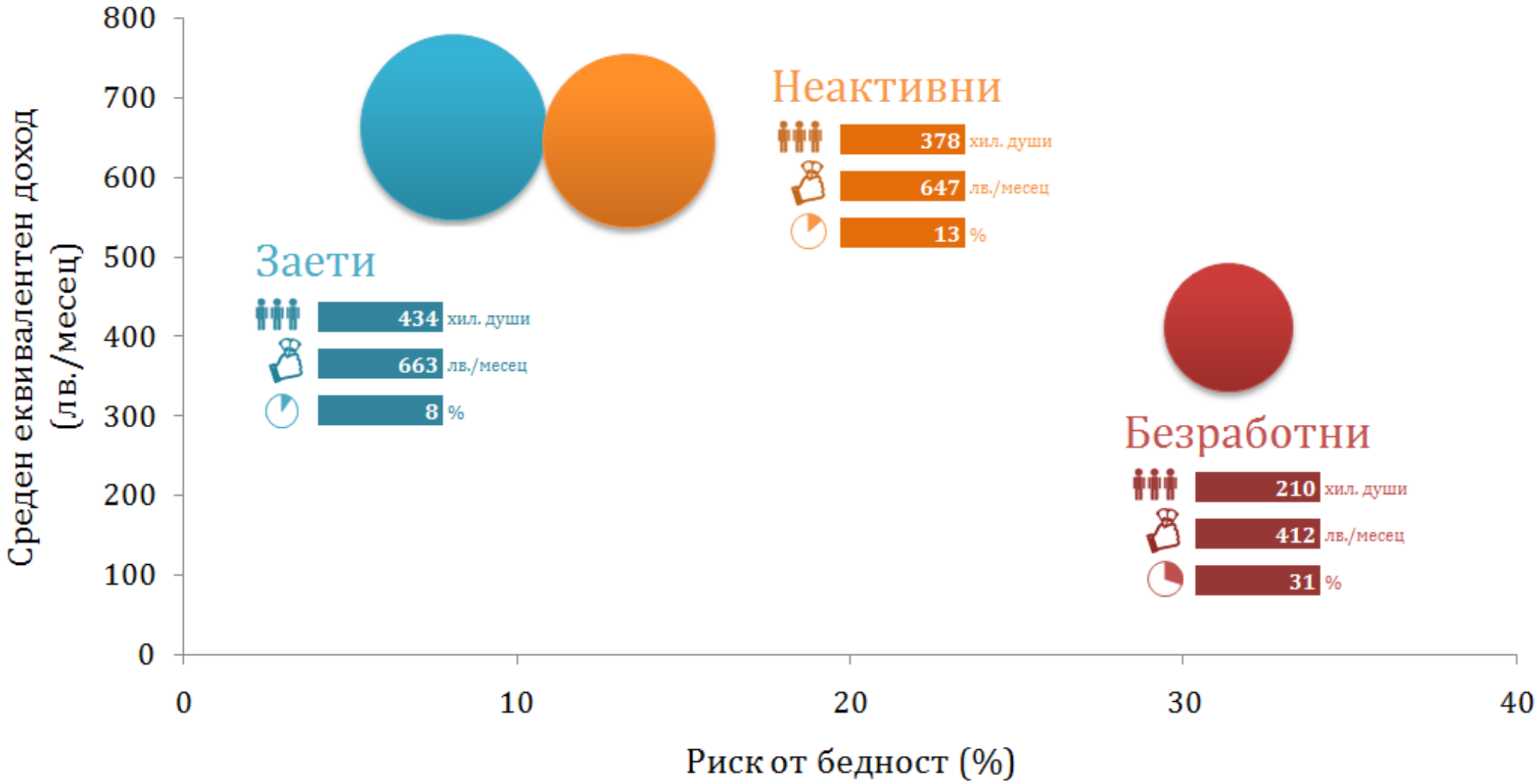

Някои наблюдения (4)

- Бедността при младежите на възраст 18-29 г. е малко по-ниска, отколкото средното за страната;
- Разпределението на доходите е сравнително равномерно, което има и своето статистическо обяснение – голяма част от дохода на младежите произтича от техните родители;
- Това е най-вероятно и една от основните причини за високата неактивност (средната възраст на напускане на дома на родителите е над 29 г. при около 26 г. за ЕС).

Някои наблюдения (5)

- Образованието остава водещ фактор, но ролята на икономическата активност намалява. Това подсказва и значението на семейната среда. Шансовете за придобиване на определена степен на образование зависят донякъде и от родителите, а мотивацията за търсене на работа – от дохода на цялото домакинство.

БЕДНОСТТА В БЪЛГАРИЯ

ДАННИ, АНАЛИЗИ И КОМЕНТАРИ

Благодарим Ви за вниманието!

bednostbg.info

И.П.И

Институт за пазарна икономика

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY

eea grants